

Bijlage C

Nadere verduidelijking mogelijke effecten van aanleg vispassage, gemaal en kistdam in het kader van artikel 8.84 Besluit Kwaliteit Leefomgeving.

Artikel 8.84 van het [Besluit kwaliteit leefomgeving](#) (Bkl) bevat de beoordelingsregels voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor wateractiviteiten. De vergunning wordt alleen verleend als de activiteit verenigbaar is met het voorkomen van wateroverlast, het verbeteren van de waterkwaliteit en het behoud van maatschappelijke waterfuncties.

Behorend bij projectbesluit vispassage en gemaal d.d. 4 maart 2026

In onderstaande tabel worden de mogelijke invloeden en/of effecten op het watersysteem toegelicht. Hierbij is ook gebruik gemaakt van de eerdere onherroepelijke afwegingen in het projectplan Dijkversterking, -verlegging en beekherstel Arcen met de opgenomen milieueffectrapportage. Hierbij wordt verwezen naar bijgevoegde openbare bron ([Terinzagelegging over Provinciaal blad 2024, 17091 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen](#)), waarin het projectplan met het milieueffectrapport en het deelrapport MER Water de effecten worden beschreven. Het mer-rapport is positief beadviseerd door de commissie mer. De vispassage en het gemaal worden binnendijks bij de te realiseren kistdam bij de Lingsforterbeek en de Wijmarsche molen gerealiseerd. De afweging op de plek van de kistdam met alle effecten heeft bij de eerdere onherroepelijke besluitvorming plaatsgevonden.

Tabel mogelijk invloed en/of effect op het watersysteem

Onderwerp	Invloed en/of effect	Toelichting
Voorkomen overstroming, wateroverlast en waterschaarste	Neutraal/licht positief effect	Voor de Lingsforterbeek geldt dat de vispassage het bepalende element is dat de waterstanden in de winter- en in de zomersituatie kan beïnvloeden. Op basis van een hydrologische studie blijkt dat de waterstanden dalen in zowel de zomer- als de wintersituatie. De grootste daling vindt plaats nabij de vispassage. Deze wordt kleiner in bovenstroomse richting en is niet meer aanwezig ter hoogte van de weg Leermarkt. De aanleg van de vispassage en het gemaal hebben geen invloed op de waterafvoer. De vispassage zal ongeveer 40-100 liter/s gebruiken, waarbij bij lage debieten of in tijdperiodes de vispassage uitgeschakeld kan worden. Hierdoor ontstaan er geen negatieve gevolgen voor het functioneren van de watermolen en/of het op peil houden van de kasteelgracht. Bij de natuurlijke vispassage was er wel een licht negatief effect. Met de vislift als technische oplossing worden de negatieve effecten gemitigeerd. In de Lingsforterbeek zal de vispassage ervoor zorgen

		dat bij piekafvoeren het water verdeeld wordt over de vispassage én de watermolen, in plaats van alleen de watermolen zoals in de referentiesituatie het geval is. Het effect van het project op de waterstanden in de Lingsforterbeek kan aangemerkt worden als licht positief, aangezien de waterstanden in de pieksituatie dalen. Uit de analyse van de kruising met de kistdam blijkt dat deze dusdanig ontworpen kan worden dat waterdoorvoer in pieksituaties niet leidt tot significante waterstandsstijging. Bij waterschaarste kan de vispassage worden uitgeschakeld, waarbij de watermolen en de kasteelgracht zover dat mogelijk blijft gevoed worden door de Lingsforterbeek. Het effect van de vispassage is hierbij neutraal. Door de aanleg van het gemaal wordt voorkomen, dat bij het sluiten van de duiker door de kistdam bij hoogwater alsnog het regenwater via de beek en over de Schans Arcen instroomt. Met het peilbeheer wordt bij hoogwater het gemaal geactiveerd en vindt lozing op de buitendijkse beek en de Maas plaats. Positief effect. Uit het onderzoek voor de aanleg van de kistdam en de vispassage blijkt dat er nog steeds voldoende ruimte voor het grondwater is om onder de kwelschermen door te stromen. De effecten op de grondwaterstanden en -stroming zijn te beoordelen als neutraal. Ten aanzien van aspecten van riolering verandert er in Arcen Zuid rondom de Lingsforterbeek en de Wijmarche watermolen niets. Neutraal effect.
Rivierbeheer	Neutraal	Voor het aspect rivierbeheer is eerder het onderstaande geconcludeerd: 1. Er treedt een waterstandverlagend effect op van 9 mm ter hoogte van Arcen (rond rivierkilometer 120). Dit staat tegenover een opstuwend effect van 3 mm iets ten noorden van de brouwerij bij Arcen (rond rivierkilometer 123). Beide effecten treden op bij maatgevend hoogwater (bij een debiet van 3224 m³/s bij meetpunt Borgharen); 2. De dijkversterking en -verlegging heeft een verwaarloosbaar effect op inundatiefrequenties in toekomstige buitendijkse gebieden, omdat vakere inundatie ofwel past bij de functies van gebieden (weerden), dan wel omdat de

		dijkversterking en -verlegging geen of bijna geen invloed heeft op de beschouwde gebieden, in tegenstelling tot de autonome ontwikkeling klimaatverandering; 3. De effecten op de scheepvaart (dwarsstroming en morfologie) zijn verwaarloosbaar. De aanleg van de kistdam is al mogelijk door het onherroepelijke projectplan. De functies gemaal en vispassage liggen binnendijks en hebben met de ligging van de kistdam geen effect op aspecten van het rivierbeheer.
Chemische en ecologische kwaliteit van water	Positief	Er komen met de aanleg van de vispassage en/of het gemaal geen lozingen op de Lingsforterbeek. De Lingsforterbeek behoudt de kwaliteit ten behoeve van de water. Door de beek schaduwbeperkend te houden blijft de situatie voor de beekbodem en de waterkwaliteit gelijk aan de huidige situatie. Er is geen kans op vervuiling, aangezien de vispassage en het gemaal sec doorgangen zijn, waar geen vervuiling door kan ontstaan. De aanleg van de vispassage is positief voor flora en fauna. Met de maatregel is de watermolen vispasseerbaar. De duiker in de kistdam wordt zodanig ontworpen dat deze voor fauna passeerbaar is (zijanten hebben loopstrip). De aanleg is positief voor flora en fauna. Voor bodem is vanuit het MER bekend, dat er tweetal verontreinigingen bij de beek aanwezig zijn. Deze worden tijdens de werkzaamheden gesaneerd in overleg met het bevoegd gezag. Het effect is positief, aangezien daarmee de verontreiniging wordt weggenomen.
Maatschappelijke functies	Positief	De maatschappelijke functie scheepvaart wordt door de nieuwe functies niet geraakt, aangezien beide functies binnendijks (achter de kistdam) zijn gelegen. Eerder is het volgende geconcludeerd: het effect van het dijkontwerp op zowel dwarsstroming als op de morfologie in het zomerbed als neutraal ("o") beschouwd. De effecten van het dijkontwerp op het overkoepelende criterium "Effecten op erosie, sedimentatie en dwarsstroming (effecten op scheepvaart)" zijn daarom als neutraal ("o") beoordeeld.

		Voor de nabijgelegen rijksmonumenten Wijmarsche watermolen en het kasteel Arcen met de kasteeltuinen is eerder al geconstateerd dat met de aanleg van de kistdam, waarbij de functies binnendijs zijn gelegen het effect positief is. Grondwater heeft zoals eerder aangegeven geen effect op beide rijksmonumenten en met de technische uitvoering van de vispassage blijven de functies van de watermolen en de gracht in stand. Het effect is hierbij als neutraal beoordeeld. Andere functies zijn in het gebied niet aanwezig danwel zijn voor flora en fauna al geduid. Het onderhoud van de beek wordt met de beheerpaden en extra voorzieningen om in de beek te komen verbeterd. Het effect is hiervoor positief. Eerder kon de beek niet goed onderhouden worden door het gebrek aan beheerpaden.
Waterbeheerdoelen	Positief	Met het vispasseerbaar maken van de Wijmarsche watermolen wordt voldaan aan de Kaderrichtlijn water-doelstellingen. De KRW-toets is in het projectbesluit al opgenomen. Het effect is positief.